

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
KARAR

36.04.278
Toplantı Yeri
KARS

Toplantı Tarihi ve No: 17.07.2025-345
Karar Tarihi ve No: 17.07.2025-4494

Kars İli, Kağızman İlçesi, Kömürlü Köyü'nde yer alan ve özel mülkiyete ait 163 ada 17 parsel ile Maliye Hazinesine ait 163 ada 18 parselde kalan Kömürlü Köyü Kalesi'nin I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak, çevresinin ise III. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmesi, sit sınırlarının belirlenmesi, tescil fişinin hazırlanması ve sit alanlarının Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartlarının belirlenmesi taleplerine ilişkin; 2019 Kars-Iğdır İlleri Kazı/Yüzey araştırması Başkanı ve Bakanlık Temsilcisi sonuç raporlarının iletilmesine dair Kültür ve Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 25.11.2019 tarih ve 971778 sayılı yazısı ve ekleri, Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 06.12.2019 tarih ve E.1013324 sayılı cevabi yazısı, Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 25.04.2025 tarih ve 6652398 sayılı görüş talep yazısı, Kars İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün bila tarih ve 19004420 sayılı, Kars İl Özel İdaresi İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü'nün 13.05.2025 tarih ve 32985 sayılı görüş yazıları, Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarının 01.07.2025 tarih ve 3539570 sayılı raporu okundu. Konu ile ilgili bilgi ve belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

Kars İli, Kağızman İlçesi, Kömürlü Köyü'nde yer alan, özel mülkiyete ait 163 ada 17 parsel ile Maliye Hazinesine ait 163 ada 18 parselde kalan, Kömürlü Köyü Kalesi'ne yönelik Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün talep yazısı doğrultusunda Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca yapılan yerinde incelemede; bahse konu Kömürlü Köyü Kalesi'nin 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 6 ncı maddesinde belirtilen özellikleri taşıdığı anlaşıldığından aynı Kanunun Tespit ve Tescil ile ilgili 7 nci maddesi ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik uyarınca I. Derece Arkeolojik Sit olarak, çevresinin ise III. Derece Arkeolojik Sit olarak tesciline, sit sınırlarının ekte yer alan koordinatlı krokide düzenlediği şekliyle belirlenmesine, bu doğrultuda hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna,

- İlgili Tapu Müdürlüğü'nce 163 ada, 17, 18 parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine "*I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır.*" şerhinin,

-163 ada, 16 parselin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine "*III. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır.*" şerhinin,

-163 ada, 1, 20 parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine "*Bir Kısım I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanında Kalmaktadır.*" şerhinin,

-163 ada, 14, 15, 21, 24 parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine "*Bir Kısım III. Derece Arkeolojik Sit Alanında Kalmaktadır.*" şerhinin konularak sonucundan Kurul Müdürlüğüne bilgi verilmesine,

- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke kararı doğrultusunda:

Kömürlü Köyü Kalesi'nin, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı Koruma ve Kullanma Koşullarının:

- I. Korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanlarıdır. Bu alanlarda, kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemesine, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesine, bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılamayacağına, ancak;
 - a) Resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için müze müdürlüğü'nün ve varsa kazı başkanının görüşüyle konunun koruma kurulunda değerlendirilmesine,
 - b) Yeni tarımsal alanların açılmamasına, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetlerin devam edebileceğine, koruma kurullarınca uygun görülmesi halinde seracılığa devam edilebileceğine,
 - c) Höyük ve tümülüslerde toprağın sürülmesine dayanan tarımsal faaliyetlerin kesinlikle yasaklanmasına, ağaçlandırmaya gidilmemesine, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabileceğine,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
KARAR

Toplantı Tarihi ve No: 17.07.2025-345
Karar Tarihi ve No: 17.07.2025-4494

36.04.278
Toplantı Yeri
KARS

- d) Taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakların açılmamasına, toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzeme dökülmemesine,*
- e) Bu alanlar içerisinde yer alan ören yerlerinde gezi yolu düzenlemesi, meydan tanzimi, açık otopark, WC, bilet gişesi, bekçi kulübesi gibi ünitelerin koruma kurulundan izin alınarak yapılabileceğine,*
- f) Bu alanlar içerisinde bulunan ve günümüzde halen kullanılan umuma açık mezarlıklarda sadece defin işlemlerinin yapılabileceğine,*
- g) Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili koruma kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayrılma (ifraz) yapılabileceğine, şeklinde belirlenmesine,*

Kömürlü Köyü Kalesi'nin III. Derece Arkeolojik Sit Alanının Koruma ve Kullanma Koşullarının
ise:

- 1) Bu alanlarda Belediyesince veya Valilikçe inşaat izni verilmeden önce, ilgili Müze Müdürlüğü uzmanları tarafından sondaj kazısı gerçekleştirilerek, sondaj sonuçlarına ilişkin raporun, kültür varlığının bulunması halinde varsa kazı başkanının görüşleri ile birlikte Müze Müdürlüğünce koruma kuruluna iletilip Kurul kararı alındıktan sonra uygulamaya geçilebilir.
- 2) Yeni yapılanma ve ilave yapılanmalarda parseldeki yapı büyüklüğü ve mevcut yapılara yapılacak ek yapılar Kurul tarafından değerlendirilir.
- 3) Yapılar tek katlı olup çatı katı yapılamaz ve eğimden kat kazanılamaz.
- 4) Su basman yüksekliği en fazla 1 metredir.
- 5) Yeni yapılarda üst örtü çatı veya düz dam şeklinde yapılabilir.
- 6) Kapı ve pencere doğramalarında ahşap veya ahşap görünümlü malzeme kullanılabilir.
- 7) Resmi veya özel kuruluşlarca yapılacak olan teknik altyapı hizmetlerine (kanalizasyon, içme suyu, enerji nakil hattı, telefon hattı, boru hattı, teleferik, açık otopark vb) dair uygulamalar, Müze Müdürlüğünün denetiminde ve Koruma Kurulu izni ile yapılabilir.
- 8) Su kuyusu, fosseptik çukuru gibi hafriyata gerektiren uygulamalar için Müze Müdürlüğünce hazırlanmış sondaj kazısı sonuç raporu ile Koruma Kurulundan izin alınması zorunludur.
- 9) Geçiş dönemi yapılaşma koşulları ile açıklık getirilmemiş hususlarda Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlanana kadar Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararına göre uygulama yapılır. Şeklinde belirlenmesine,

-2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda belirlenen süre zarfında I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanının Koruma Amaçlı İmar Planının ilgili idaresince hazırlanarak değerlendirilmek üzere Kurulumuza sunulmasına,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
KARAR

Toplantı Tarihi ve No: 17.07.2025-345
Karar Tarihi ve No: 17.07.2025-4494

36.04.278
Toplantı Yeri
KARS

-I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanına yönelik her türlü fiziki ve inşai (tevhid, ifraz, kazı, sondaj, onarım, vb.) müdahale öncesi Koruma Bölge Kurulundan izin alınmasına ve izinsiz müdahalelere karşı gerekli güvenlik tedbirlerinin ilgi idarelerce alınmasına;

Karar verildi.